



บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ.....๘๕๕
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๖๗
เวลา.....๑๕.๖๖

ส่วนราชการ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๑๘๕

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๒/ ๕๐๗

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง สรุปรายงานการพัฒนาความรู้ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

เรียน ผอ. กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ตามที่ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน มอบหมายให้ข้าราชการจัดทำผลการปฏิบัติงานตามกรอบตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ โดยการพัฒนาความรู้ผ่านระบบออนไลน์ e-Training/e-Learning เพื่อประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการ นั้น

ในการนี้ ดิฉัน นางสาวสิริวัลย์ ราชภูรอาศัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ได้ดำเนินการพัฒนาความรู้ผ่านระบบ e-Training/e-Learning ตามเงื่อนไขของหลักสูตรอบรม จำนวน ๒ เรื่อง และมีการสรุปบทเรียนส่ง ๑ เรื่อง ได้แก่ หลักสูตร “โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน” จัดโดย กองการเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน และหลักสูตร “ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรม” จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ตามใบประกาศนียบัตรที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ส ๕

(นางสาวสิริวัลย์ ราชภูรอาศัย)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

เรียน ผอ.กนผ.
เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ลงนามแล้ว

- ศก. / วกค. รวบรวม

ส ๕

(นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร)

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

๒๓ ก.พ. ๖๗

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวสิริวัลย์.....นามสกุล.....ราชบุรุษ.....
ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....
หลักสูตร.....โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน.....
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....อบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ LDD.e-Training ณ กรมพัฒนาที่ดิน.....
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา.....กลุ่มพัฒนาบุคคล กองการเจ้า กรมพัฒนาที่ดิน.....
ตั้งแต่วันที่ 8 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 11 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567.....
เพื่อ ☒ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

2.1.1 ความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป็นโครงการที่มีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่การเกษตร ช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง และเพิ่มผลผลิตรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยเป็นโครงการที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 รวมทั้งนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง โดยคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมพัฒนาที่ดิน จัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2547

วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ในพื้นที่ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ซึ่งจะพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการกักเก็บน้ำ คุณภาพของน้ำ รวมทั้งความพร้อมของเกษตรกรในการกำหนดพื้นที่ขุดสระน้ำในไร่นาขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาทต่อบ่อ

1) ความสอดคล้อง/เชื่อมโยง ตามแผนด้านน้ำ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่

➤ **แผนระดับ 3**

(1) **แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)**

- **ประเด็นการพัฒนาที่ 4** บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรอย่างทั่วถึง ภายในปี 2570 ปริมาตรเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้นจำนวน 2,653 ลูกบาศก์เมตร โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

(2) **แผนปฏิบัติราชการ กรมพัฒนาที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)**

- **ประเด็นการพัฒนาที่ 1** เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้เหมาะสมด้วยระบบบริหารจัดการเชิงรุก

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

โดยมีเป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน และพื้นที่เพาะปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมลดลง

(3) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2566 - 2570)

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างคุณภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินตาม ศักยภาพ ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินที่นำไปสู่ความยั่งยืนระดับจังหวัด โดยมี เป้าหมาย คือ การใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐและเอกชนมีความสมดุลและสอดคล้องกับบริบทด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินของรัฐและเอกชนมีความคุ้มค่าและเหมาะสมกับ ศักยภาพของที่ดิน

2) กระบวนการแผนงาน - งบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2566 กระบวนการแผนงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการแหล่งน้ำ มี 2 กระบวนการ ได้แก่ การจัดทำแผนงานงบประมาณ และการบริหารแผนงานงบประมาณ

(1) การจัดทำแผนงาน - งบประมาณ จะต้องสอดคล้องกับ

(1.1) ทิศทางการจัดทำและเสนอแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ผ่านระบบ Thai Water Plan : TWP ของสทช. (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)

- สทช. เป็นหน่วยงานงานหลักของการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศตามพรบ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ระบบ TWP จะทำให้แผนปฏิบัติการด้านน้ำมีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบความซ้ำซ้อน มีระบบฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการแผน อำนวยความสะดวก ใช้งานง่ายและรวดเร็ว เป็นการนำเทคโนโลยี Software สมัยใหม่มาพัฒนาใช้งานเป็นการเฉพาะ เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้สามารถ ปฏิบัติงานเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการวางแผนงาน ตรวจสอบ อนุมัติ และวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ ซึ่งเป็น ระบบรองรับผลการวิเคราะห์แบบ Real Time และ Time Based



(1.2) แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ผ่านระบบ e-Budgeting (สำนักงานงบประมาณ)

- ระบบ e-Budgeting คือ ระบบการจัดการงบประมาณอิเล็กทรอนิกส์ e-Budgeting เป็น เครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบูรณาการ ซึ่งสำนัก งบประมาณต้องประมวลผลสารสนเทศต่างๆ ด้านการงบประมาณจากระบบ e-Budgeting เพื่อใช้ประกอบการจัดทำ

2.1 ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

เอกสารร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ แบบรายงานค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศที่ครบถ้วนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

(2) การบริหารแผนงาน - งบประมาณ

(2.1) กระบวนการขอรับการสนับสนุนโครงการในโรนานอกเขตชลประทาน

- ประกอบด้วย การขอรับแหล่งน้ำของเกษตรกร การตรวจสอบคุณสมบัติ การรวบรวมคำขอ การจัดลำดับความต้องการที่รวบรวมไว้ของสถานีพัฒนาที่ดิน และการเสนอของบประมาณของกรมพัฒนาที่ดิน

(2.2) ขั้นตอนการเสนอคำขอตั้งงบประมาณโครงการ ประจำปีงบประมาณ 2566

1. เตรียมความพร้อมการจัดแผนปฏิบัติการด้านทรัพยากรน้ำ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (หน่วยงานเจ้าภาพหลัก)

2. จัดส่งข้อมูลความต้องการของเกษตรกร พร้อมหลักฐานรายละเอียดเพื่อตรวจสอบ

- เกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก ต้องมีความพร้อมในทุกๆด้าน ตามเงื่อนไขที่กำหนด

3. จัดทำรายละเอียดเสนอคำขอตั้งงบประมาณ

- พิจารณาและตรวจสอบ พื้นที่เป้าหมายระดับตำบล อำเภอ จังหวัด พร้อมระบุพิภัก

- เสนอรอบวงเงิน ผ่าน สศก. เพื่อเสนอ กษ.เห็นชอบก่อนส่ง สป.พิจารณา

- บันทึกคำขอลงในระบบ e-Budgeting พร้อม Sign off ส่งข้อมูล เพื่อประกอบการ

พิจารณางบประมาณ

4. เข้าสู่การพิจารณาการรอบวงเงินงบประมาณ

- สป.ตรวจสอบและพิจารณารายละเอียดและความพร้อมของโครงการ โดยใช้หลักเกณฑ์ราคามาตรฐานตามราคาน้ำมันปัจจุบันที่ สป. กำหนด

- คณะกรรมาธิการฯ คณะอนุกรรมาธิการฯ พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

- ผ่านร่าง พรบ.งบประมาณ เพื่อประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมาย (ข่าวสดแดง)

5. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและชุดสระน้ำในไร่นาให้เป็นไปตามแผนงาน

6. ติดตามผลการดำเนินงานรายเดือน/รายไตรมาส เพื่อรายงานเสนอกรมฯ และหน่วยงานภายนอก

3) การรายงานผลโครงการ

แบ่งออกเป็น ประเด็นการติดตามประเมินผล และระบบเครื่องมือการติดตามประเมินผล

(1) การติดตาม - ประเมินผล การติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผล ประกอบด้วย ขั้นตอนการติดตามผลการดำเนินงาน และขั้นตอนการประเมินผล ดังนี้

 **ขั้นตอนการติดตามผลการดำเนินงาน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่**

1. ชี้แจงการจัดทำแผน/ผล การดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และหน่วยงานจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี เป็นรายเดือน

2. จัดทำระบบการติดตามผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ ของกรมพัฒนาที่ดิน

3. หน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานแล้วเสร็จประจำเดือน หากยังดำเนินงานไม่แล้วเสร็จตามแผน ให้รายงานชี้แจงปัญหาอุปสรรค

4. จัดเก็บ และรวบรวมข้อมูลแผน/ผล การดำเนินงานของทุกหน่วยงาน

5. วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำเอกสารรายงานงบประมาณ แผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ไตรมาส 1,2,3 และ 4

2.1 ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

ขั้นตอนการประเมินผล มี 9 ขั้นตอน ได้แก่

1. ศึกษารายละเอียด และจัดทำโครงร่างการประเมินผลโครงการแหล่งน้ำในไร่นา
2. วางแผนการเก็บข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บข้อมูล
4. บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม
5. วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล
6. แปลผลข้อมูลและแสดงตารางผล
7. เขียนรายงานการประเมินผล และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์
8. ตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินผล
9. จัดทำรูปเล่มเพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ระบบเครื่องมือการติดตาม - ประเมินผล ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีดังนี้(

(2.1) ระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน สงป. 301 คือ

ระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน เป็นระบบที่ใช้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและรายงานผลการดำเนินงานของแผนงาน/ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ ของหน่วยงานภายใน กรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งอ้างอิงตามแบบ สงป. 301 โดยสามารถบันทึกและติดตามผลการปฏิบัติงานในระบบรายเดือน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ในระบบที่สามารถค้นหาได้ตลอดเวลา และสามารถประมวลผลติดตามความหน้าของโครงการ รวมถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน การรายงานระบบนี้ โดย สพช./สพด. : กรอกข้อมูลลงในระบบรายเดือน กลุ่มติดตามและประเมินผลเป็นผู้กำกับ ติดตาม และตรวจสอบข้อมูล

(2.2) ระบบติดตามประเมินผลด้านน้ำ Thai Water Assessment

Thai Water Assessment ที่เป็นระบบฐานข้อมูลโครงสร้างระบบกลางที่ออกแบบและรับรองการทำงานร่วมกันลดการทำงานซ้ำซ้อน คีย์ข้อมูลในระบบ Excel ตามแบบฟอร์ม สทช. 002 แล้วนำเข้าระบบประมวลผลเพื่อนำไปใช้งานในการวิเคราะห์รายงานและติดตามผลการดำเนินงาน การรายงานระบบนี้ โดย กลุ่มแผนงาน : กรอกข้อมูลลงในระบบรายเดือน สทช. เป็นผู้กำกับ ติดตาม และตรวจสอบข้อมูล

(2.3) ระบบฐานข้อมูลแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ BB EvMIS

ระบบ BB EvMIS คือ ระบบฐานข้อมูลแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ(BB EvMIS) เป็นเครื่องมือในการติดตามผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ที่ครอบคลุมทั้งผลผลิตโครงการ กิจกรรม รายการ ตามแผนงานต่างๆ เพื่อประมวลผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรี การรายงานระบบนี้ โดย กลุ่มติดตามฯ/กองคลัง : กรอกข้อมูลลงในระบบรายเดือน สงป. เป็นผู้กำกับ ติดตามและตรวจสอบข้อมูล

(2.4) ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ eMENSCR

ระบบ eMENSCR เป็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งใช้ระบบสารสนเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติเป็นหลัก การรายงานระบบนี้ โดย กลุ่มแผนงาน : กรอกข้อมูลลงในระบบรายปี และ สชช. เป็นผู้กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ

2.1 ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

2.1.2 หลักการบันทึกฐานข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานเป็นเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายโครงการ ไปจนถึงการสรุปข้อมูลความสำเร็จของการดำเนินโครงการ มีเครื่องมือต่าง ๆ ช่วยให้เกษตรกรสามารถส่งคำร้องขอรับบริการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานได้อย่างสะดวกผ่านระบบออนไลน์ และทุกหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดินที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสามารถทำงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และตรวจสอบได้

หลักการบันทึกฐานข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อการทราบกระบวนการทำงานว่าเกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานกลุ่มใดบ้าง ผู้ใช้งานแต่ละกลุ่มมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาและบันทึกข้อมูลส่วนใด รวมถึงทิศทางการไหลของข้อมูลที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการดำเนินโครงการ

1) ระบบการบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับผู้ใช้งาน 4 กลุ่ม ได้แก่

(1) เกษตรกรผู้ลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เกษตรกรผู้สนใจเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานสามารถลงทะเบียนเพื่อขอรับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน

(2) สถานีพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินจะคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจากรายชื่อเกษตรกรผู้ลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และส่งรายชื่อให้แก่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตเพื่อพิจารณาและรวบรวมข้อมูลส่งต่อไปยังกองแผนงานเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(3) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ทำหน้าที่ดูแลภาพรวมการดำเนินโครงการในพื้นที่รับผิดชอบ ตรวจสอบรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกโดยสถานีพัฒนาที่ดินในพื้นที่และรวบรวมส่งให้กองแผนงานเพื่อรับการอนุมัติต่อไป

(4) กองแผนงาน ทำหน้าที่ดูแลภาพรวมการดำเนินโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน จัดสรรงบประมาณ และกำหนดเป้าหมายแหล่งน้ำของแต่ละหน่วยงาน ดำเนินการอนุมัติรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ และสรุปข้อมูลผลการดำเนินการ

2) ขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน มีดังนี้

(1) กองแผนงานกำหนดเป้าหมายจำนวนแหล่งน้ำในไร่นาฯ ประจำปีงบประมาณ

กองแผนงานจะกำหนดเป้าหมายและพื้นที่ในการดำเนินโครงการจัดสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และจัดสรรให้แก่สถานีพัฒนาที่ดินแต่ละแห่ง

(2) เกษตรกรลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

เกษตรกรที่มีความประสงค์ต้องการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานจะต้องเข้ามาลงทะเบียนขอรับบริการ เมื่อสถานีพัฒนาที่ดินในพื้นที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบคุณสมบัติและคัดเลือกเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการจากรายชื่อเกษตรกรที่ลงทะเบียนขอรับบริการเอาไว้

(3) สถานีพัฒนาที่ดินคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

สถานีพัฒนาที่ดินคัดเลือกเกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการจากรายชื่อเกษตรกรที่ลงทะเบียนขอรับบริการเอาไว้ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น เป็นเจ้าของที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ อยู่นอกพื้นที่เขตชลประทาน

(4) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตรวบรวมและตรวจสอบรายชื่อเกษตรกร แล้วส่งต่อข้อมูลให้แก่กองแผนงานเพื่ออนุมัติต่อไป

2.1 ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

เมื่อสถานีวิจัยที่ดินคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาเข้าร่วมโครงการได้แล้ว จะส่งรายชื่อดังกล่าวให้แก่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตที่สังกัด จากนั้นสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตตรวจสอบรายชื่ออีกครั้งหนึ่ง เมื่อพบว่าข้อมูลถูกต้องแล้วก็จะส่งต่อรายชื่อให้แก่ของแผนงานเพื่อดำเนินการอนุมัติต่อไป

(5) กองแผนงานตรวจสอบและอนุมัติรายชื่อเกษตรกร

เมื่อได้รับรายชื่อเกษตรกรจากสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตแล้ว กองแผนงานจะตรวจสอบและอนุมัติรายชื่อเกษตรกรเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน แต่หากพบว่ามีข้อมูลที่ไม่ถูกต้องก็จะส่งกลับไปให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตดำเนินการแก้ไข และส่งพิจารณาใหม่อีกครั้ง

(6) สถานีพัฒนาที่ดินจัดหาผู้รับเหมาเพื่อทำสัญญาขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

เมื่อได้รายชื่อผู้รับเหมาแล้ว สถานีพัฒนาที่ดินจะลงทะเบียนผู้รับเหมาเข้าสู่ระบบเพื่อทำสัญญาต่อไป

(7) สถานีพัฒนาที่ดินบันทึกความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการจนแล้วเสร็จ

สถานีพัฒนาที่ดินบันทึกข้อมูลการทำสัญญากับเกษตรกรผู้รับบริการและผู้รับเหมาที่จะดำเนินการก่อสร้าง และติดตามการดำเนินงานจนกว่าจะแล้วเสร็จ

2.1.3 การคัดเลือกพื้นที่ และรูปแบบการก่อสร้าง

1) การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

(1) พื้นที่ซึ่งจะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ต้องเป็นพื้นที่ทำการเกษตร การเกษตรและมีเอกสารสิทธิที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้ ได้แก่ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 น.ส.3 ก. น.ส.3 ข.) แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ (น.ค.3 กส.น.5) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. 4-01 ส.ป.ก. 4-14 ส.ป.ก. 4-18) ใบจอง (น.ส.2 น.ส.2 ก.) พื้นที่ คพช. และพื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร รวมทั้งเอกสารใบรับรองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกจากกรมป่าไม้และกรมอุทยาน

(2) เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงได้ตลอดปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นประจำ หรือแล้งซ้ำซาก

(3) พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตามเงื่อนไขของโครงการต้องเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของดินที่มีผลต่อปริมาณน้ำที่จะกักเก็บได้ ตามระดับความเหมาะสมของดิน ได้แก่ ความซึมน้ำของดิน (Permeability) ปริมาณหินพื้นที่ใล้อยู่บนดิน ความลาดชันของพื้นที่ไม่ควรเกิน 15 เปอร์เซ็นต์ และเป็นดินที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เลว และเลวมาก หลีกเลียงพื้นที่ที่เป็นดินทรายจัด พื้นที่เกลือขึ้นเป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่

(4) ในกรณีขุดสระน้ำความลึกไม่เกิน 3 เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากปากสระน้ำข้างละ 2 เมตร เช่น ก่อสร้างสระน้ำขนาด กว้าง 25 เมตร ยาว 28 เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการ ที่มีขนาดไม่น้อยกว่า กว้าง 29 เมตร ยาว 32 เมตร ส่วนในกรณีขุดสระน้ำลึกเกิน 3 เมตร ต้องมีระยะเว้นไม่น้อยกว่าที่กำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป็นโครงการที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติขุดดินและถมดิน พุทธศักราช 2543 โดยสำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้ทำหนังสือหารือไปยังกรมโยธาธิการและผังเมือง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติโครงการฯ ตามพระราชบัญญัติขุดดินและถมดิน พุทธศักราช 2543

2) รูปแบบการก่อสร้าง

 **สระน้ำ** คือ แหล่งเก็บกักน้ำฝน หรือน้ำซับที่ไหลซึมออกมาจากดิน โดยการขุดดินออกให้เป็นที่

2.1 ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

สำหรับขังน้ำ ให้มีขนาดความจุตามปริมาณน้ำที่ต้องการจะเก็บขังไว้ใช้

 งานดินซุด คือ การซุดดินให้ได้ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นที่เก็บกักน้ำ โดยมีข้อกำหนด ดังนี้

1. ลาดด้านข้าง การขุดดินจะต้องมีความมั่นคงไม่เกิดการสั่นไถลของลาดตลิ่ง การขุดดินความลึกไม่เกิน 3 เมตร สามารถใช้ลาดด้านข้าง 1 : 1 , 1 : 1.5 และ 1 : 2 การกำหนดความลาดด้านข้างของดินขึ้นอยู่กับชนิดของดินที่จะขุด โดยมีข้อแนะนำว่าดินเหนียวปนทรายควรมีลาดด้านข้าง 1 : 2

2. ความลึก การขุดดิน หากลึกเกิน 3.00 เมตร ต้องปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

3. การขุดดินใกล้แนวเขตที่ดินของผู้อื่น จะต้องมีการขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำดินที่ขุดมาถมเป็นคัน ล้อมรอบสระน้ำหรือปรับพื้นที่ภายในแปลงให้เรียบร้อย

4. ในการขุดดิน ถ้าพบวัตถุโบราณ ศิลปวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่ ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหรือทางการศึกษาในด้านธรณีวิทยา ให้ผู้ขุดดิน ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

4 รูปแบบของสระน้ำ กรมพัฒนาที่ดินได้ออกแบบสระน้ำมาตรฐานความจุ 1,260 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งมีความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้างที่แตกต่างกัน สามารถคำนวณปริมาณดินขุดโดยการพิจารณาจากตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความกว้าง ความยาว และความลึกของสระน้ำเมื่อมีปริมาตรดินขุด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ที่ความลาดด้านข้างต่างๆ กัน

รูปแบบสระน้ำขนาด 1,260 ลบ.ม. ในโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน กรณีสระน้ำมี
ความลึก 2 - 3 เมตร

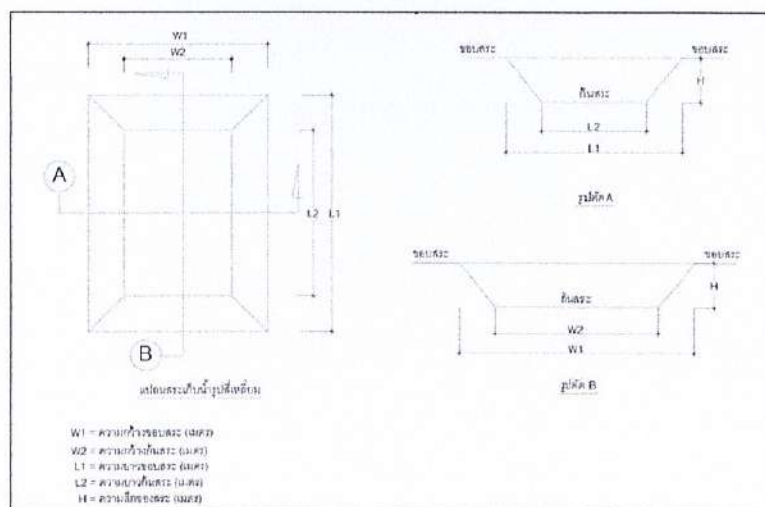
โดยที่ $W1$ คือความกว้างขอบสระน้ำ มีหน่วยเป็นเมตร

W2 คือ ความกว้างกันสระน้ำ

L1 คือ ความยาวขอบสระน้ำ

L2 คือ ความยาวก้นสระน้ำ

H คือ ความลึกของสระน้ำ



ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

✚ ตัวอย่างการเลือกใช้ขนาดสระน้ำจากตารางแนะนำในคู่มือสระน้ำฯ ความลึก 2 - 3 เมตร

ความสัมพันธ์ ระหว่าง ความยาว ความกว้าง และความลึก ของสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เมื่อสระน้ำมีปริมาณดินชุด 1,260 ลบ.ม. ลาดด้านข้าง 1 : 2 ความลึก 3 เมตร

การเลือกใช้ขนาดสระน้ำจากตารางแนะนำในคู่มือโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตัวอย่างที่ความลึก 3 เมตร กรณีเลือกสระน้ำที่มีความกว้างขอบสระน้ำ (W1) ที่ 20 เมตร ต้องมีความยาวขอบสระน้ำ (L1) ไม่น้อยกว่า 35.42 เมตร ซึ่งจะได้ความกว้างกันสระน้ำ (W2) ที่ 8 เมตร และความยาวกันสระน้ำ (L2) ที่ 23.42 เมตร

การเลือกขนาดสระน้ำจากตารางในคู่มือ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน			
ความสัมพันธ์ ระหว่าง ความยาว ความกว้าง และความลึก ของสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เมื่อสระน้ำมีปริมาณดินชุด 1,260 ลบ.ม. ลาดด้านข้าง 1 : 2 ความลึก 3 เมตร			
W1 = ความกว้าง ขอบสระน้ำ (เมตร)	L1 = ความยาว ขอบสระน้ำ (เมตร)	W2 = ความกว้าง กันสระน้ำ (เมตร)	L2 = ความยาว กันสระน้ำ (เมตร)
18.00	40.70	6.00	28.70
18.50	39.20	6.50	27.20
19.00	37.83	7.00	25.83
19.50	36.58	7.50	24.58
20.00	35.42	8.00	23.42
20.50	34.35	8.50	22.35

2.1.4 กระบวนการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่ มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) การรับสมัครเกษตรกร

(1) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน www.ddd.go.th

(2) ประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. หมอดินอาสา และผู้นำท้องถิ่น ชี้แจงทำความเข้าใจให้ความรู้กับเกษตรกร

(3) สำรวจความต้องการของเกษตรกร

(4) เกษตรกรที่สนใจ กรอกรายละเอียดความต้องการลงในใบสมัครตามแบบฟอร์มความต้องการแหล่งน้ำในไร่นา ให้แก่เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน หรือยื่นคำร้องขอรับบริการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานที่เว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน www.ddd.go.th ภายใต้ลิงค์ https://www.ddd.go.th/WEB_Water/

(5) เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเรียงลำดับความต้องการเป็นข้อมูลรวบรวมเก็บไว้

✚ เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร

การคัดเลือกเกษตรกร คัดเลือกจากแผนความต้องการสระน้ำที่เกษตรกรได้มายื่นความจำนงไว้แล้ว ซึ่งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีเกณฑ์ ดังนี้

- เกษตรกรมีความพร้อม สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการขุดสระน้ำ บ่อละ 2,500 บาท
- เป็นเจ้าของพื้นที่ก่อสร้างที่ใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร มีเอกสารสิทธิ์ และมีหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการก่อสร้าง

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

- กรณีเจ้าของร่วม ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของร่วมทุกคน
- กรณีเช่าพื้นที่ทำการเกษตร ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของพื้นที่ มีหนังสือแสดงความยินยอม
- กรณีเจ้าของที่ดินเป็นบิดา/มารดา และถึงแก่กรรม โดยยังไม่ได้มอบเอกสารสิทธิ์ให้ผู้ใดผู้หนึ่งหรือหลายคนเป็นเจ้าของตามกฎหมาย แต่มีการรับรู้กันภายในครอบครัว ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมจากผู้เกี่ยวข้องภายในครอบครัวมากกว่า 1 คน และยืนยันว่าบุคคลนั้นได้ทำการเกษตรในพื้นที่นั้นจริง

2) การตรวจสอบพื้นที่

(1) พื้นที่ทำการเกษตร มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ได้แก่

- ✓ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ได้แก่ น.ส.3 น.ส.3 ก. น.ส.3 ข.
- ✓ แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค.1
- ✓ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ น.ค.3 กสน.5
- ✓ หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ส.ป.ก. 4-14 ส.ป.ก. 4-18
- ✓ ใบจอง น.ส.2 น.ส.2 ก.
- ✓ พื้นที่ คทช.
- ✓ พื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร
- ✓ เอกสารใบรับรองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ออกจากกรมป่าไม้และกรมอุทยาน

(2) ต้องอยู่นอกเขตชลประทาน

(3) มีประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ มีความเหมาะสมของดินในการขุดสระน้ำ หลีกเลี่ยงพื้นที่ดินทรายจัดพื้นที่ดินเค็ม พื้นที่มีก้อนหินขนาดใหญ่

(4) กรณีขุดสระน้ำความลึกไม่เกิน 3 เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากปากสระน้ำข้างละ 2 เมตร

(5) กรณีที่ขุดสระน้ำลึกเกิน 3 เมตร ต้องมีระยะเว้นไม่น้อยกว่าที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

(6) จัดกลุ่มเป้าหมายการจัดสรรพื้นที่ก่อสร้างโดยขนาดของกลุ่ม และการกระจายตัวของสระน้ำต้องเหมาะสมกับการบริหารจัดการเครื่องจักรกล

3) การยกเลิก และการสละสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ

กรณีที่ 1: สละสิทธิ์ก่อนทำสัญญา

1. เกษตรกรแจ้งความต้องการยกเลิกการขุดโดยกรอกแบบฟอร์มใบยินยอมสละสิทธิ์พร้อมเหตุผลความจำเป็นในการขอยกเลิกเข้าร่วมโครงการฯ

2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและคัดเลือกรายชื่อเกษตรกร ที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการขุดสระน้ำ ตามลำดับคำขอ ภายในพื้นที่ตำบลเดียวกันเพื่อเข้ารับสิทธิ์แทน

3. สถานีพัฒนาที่ดินเสนอรายชื่อเกษตรกรสละสิทธิ์ และรับสิทธิ์แทน ต่อผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เพื่ออนุมัติ

4. ดำเนินการทำสัญญา จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ

กรณีที่ 2: สละสิทธิ์หลังจากการทำสัญญา

1. เกษตรกรแจ้งความต้องการยกเลิกการขุดโดยกรอกแบบฟอร์มใบยินยอมสละสิทธิ์พร้อมเหตุผลความจำเป็นในการขอยกเลิกเข้าร่วมโครงการต่อเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน

2. เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน ตรวจสอบข้อเท็จจริง ทำบันทึกรายงานต่อประธานคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

3. เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานตรวจสอบ คัดเลือกและเสนอรายชื่อเกษตรกรรายใหม่ เพื่อรับสิทธิ์แทน และทำรายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างเสนอต่อผู้อำนวยการสถานี (ผู้ว่าจ้าง) เพื่อทราบและขออนุมัติแก้ไข เปลี่ยนแปลงรายชื่อแนบท้ายสัญญา

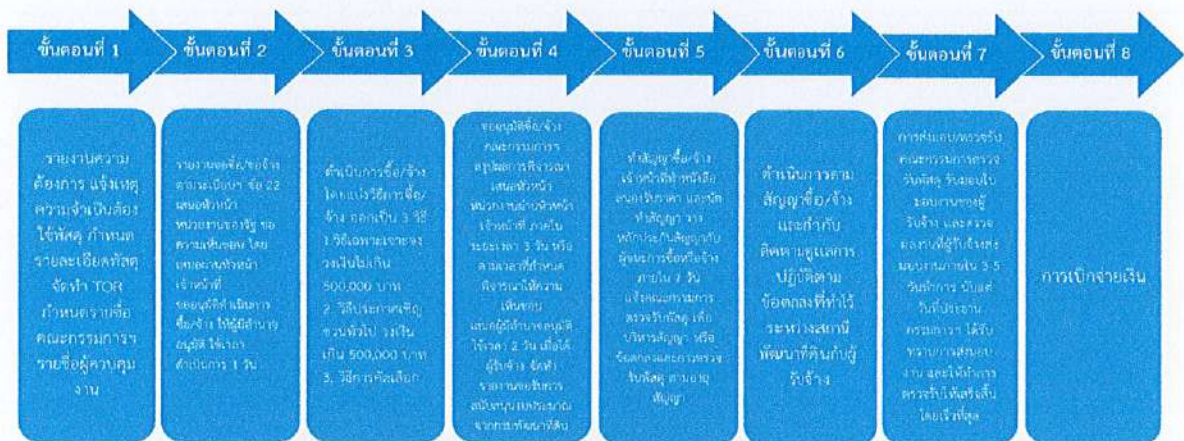
4. ผู้อำนวยการสถานี (ผู้ว่าจ้าง) อนุมัติ และส่งรายงานการขอยกเลิกแทนที่เสนอผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต เพื่ออนุมัติ

5. แจ้งผู้รับจ้าง เพื่อแก้ไขสัญญาฯ

6. ดำเนินการตามสัญญาที่แก้ไขแล้ว

4) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอนสำคัญ เจ้าหน้าที่ต้องทำด้วยความระมัดระวังตามที่กฎหมายกำหนด ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีขั้นตอนจัดซื้อจัดจ้าง 8 ขั้นตอน ดังนี้



 เอกสารประกอบการชุดเบิกจ่ายเงิน ประกอบด้วย

1. เอกสารประกอบการตรวจรับงานก่อสร้าง
2. ภาพประกอบใช้ภาพที่ล่าง - อัตสี

- ขนาดปกติ จำนวน 3 ภาพ ประกอบด้วย ภาพก่อนขุดสระน้ำ ภาพสระน้ำที่ดำเนินการเสร็จ

เรียบร้อยพร้อมป้าย ถ่ายเอกสารกรเจ้าของสระน้ำ และภาพสภาพสระน้ำที่สมบูรณ์

- ### 3. หนังสือรับมอบแหล่งน้ำ

- #### 4. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

5) การขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ดำเนินการขุดสระน้ำในไร่นา ทำสัญญาและกำกับ ติดตามดูแลปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้ระหว่างสถานีพัฒนาที่ดินกับผู้รับจ้าง การเข้าดำเนินการขุดให้เกษตรกรเจ้าของที่ดินเป็นผู้ระบุตำแหน่งการขุดสระน้ำพร้อมทั้งส่งหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการขุดสระน้ำตามแบบฟอร์ม โดยสถานีพัฒนาที่ดินให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบความเหมาะสมการเลือกรูปแบบการขุดสระน้ำขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ระวังแนวการขุดสระน้ำตามแบบที่กรมพัฒนาที่ดินกำหนด การกำกับ การปฏิบัติงานให้ใช้กรอบแนวทางตามที่ได้รับจ้างได้ทำแผนการปฏิบัติการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาในแต่ละพื้นที่

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

 **การควบคุมงาน** มีวัตถุประสงค์เพื่อ ควบคุมการตรวจสอบและการเข้าดูการทำงานของผู้รับจ้าง ให้งานเป็นไปตามแบบรายการข้อกำหนดและเงื่อนไขตามหลักวิธีการที่ดีและเป็นไปตามข้อกำหนดสัญญา เนื่องจากการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร เป็นการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กและดำเนินการในพื้นที่ของเกษตรกร ผู้รับจ้างจะต้องใช้เวลาขุดประมาณ 1-2 วัน และใช้เครื่องจักรขนาดเล็ก สถานีพัฒนาที่ดินโดยผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

(1) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้าง/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และมอบหมายผู้ควบคุมงาน/ผู้ช่วยควบคุมงาน ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรณียกเลิกที่ กค (กวจ) 0405.2/018909 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2561

(2) ผู้ควบคุมงาน คือ เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินที่รับผิดชอบพื้นที่นั้นๆ เป็น ผู้ตรวจสอบ ควบคุมตำแหน่งการขุด ขนาดของสระน้ำ ตามกำหนด และตามรูปแบบที่กำหนด

- สระน้ำที่มีความลึก > 3 เมตร การควบคุมงานต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

- กรณีที่การก่อสร้างต่อพื้นที่ มีจำนวนมากเกินกว่าที่เจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดิน ที่รับผิดชอบพื้นที่นั้นๆ จะสามารถเข้ามาควบคุม ตรวจสอบการทำงานของผู้รับจ้างได้ทั้งหมด ให้เจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาที่ดิน ขอความร่วมมือจากหมอดินอาสาและเกษตรกรเจ้าของสระน้ำ เป็นผู้ช่วยควบคุมงาน ดูแลการทำงานของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามขนาดและรูปแบบที่กำหนด ควบคุมระยะเวลาดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาการจ้าง และจัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวันพร้อมผลการปฏิบัติงาน หากพบปัญหาจากการควบคุมงาน ให้รายงานต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง

- เมื่อการขุดสระน้ำเสร็จสิ้น ให้ส่งใบมอบงานจากผู้รับจ้างที่ผู้ควบคุมงานลงนามในเอกสารส่งให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

6) การติดตามผลการขุดสระน้ำ

คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจะต้องตรวจงานที่ผู้รับจ้างปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบรายละเอียดที่ตกลงกันไว้ในสัญญา จะมีการตรวจการจ้างเป็นระยะ โดยมีขั้นตอนปฏิบัติงาน ดังนี้

(1) การตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยผู้ควบคุมงาน

(2) คณะกรรมการหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายออกตรวจงาน

(3) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจผลงาน

(4) ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงาน

(5) รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบและสั่งการ

(6) เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินดำเนินการตรวจสอบความต้องการของเกษตรกรในการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำตามแบบสอบถามความต้องการและบูรณาการการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 การดูแลรักษาแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนขุดสระน้ำเกษตรกรควรเลือกตำแหน่งขุดสระน้ำบริเวณจุดที่รับน้ำต่ำสุด และเพื่อเพิ่มอายุการใช้งานให้นานขึ้นควรมีการจัดการแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด โดยแบ่งออกเป็นการจัดการด้านต่างๆ ดังนี้

1) การจัดการดิน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ พืชผักสวนครัว ไม้ผลบริเวณรอบขอบสระ โดยการหว่านพืชปุ๋ยสดแล้วสับกลบปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก โดโลไมท์ และควรมีการวิเคราะห์ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของดินก่อนการใส่ปุ๋ยปรับปรุงดินเสมอ

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ (ต่อ)

2) การจัดการพืช ควรมีการปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินบริเวณขอบสระน้ำ ปลูกแฝกทั้ง 4 ด้าน ตามแนวระดับ 2 แถว แถวแรกปลูกห่างจากขอบสระ 50 เซนติเมตร แถวที่ 2 ปลูกที่ระดับน้ำสูงสุด อาจจะปลูกเพิ่ม 1-2 แถวขึ้นอยู่กับความลึกของขอบสระและจำนวนกล้าหญ้า ใบหญ้าแฝกยังใช้คลุมโคนต้นพืชหลัก ขอบบ่อเพื่อเป็นการรักษาความชื้นในดิน

3) การจัดการน้ำ

- (1) บริหารจัดการระบบการจ่ายน้ำให้เหมาะสมกับรูปแบบในการปลูกพืช เช่น ระบบน้ำหยด ระบบน้ำปริงเกอร์
- (2) ช่วงฤดูฝนควรมีการจัดการวัชพืชที่ขึ้นรอบขอบสระ บริเวณทางน้ำเข้าเพื่อให้น้ำฝนไหลเข้าได้สะดวก ไม่เกิดการกัดเซาะ หลังฤดูฝนควรตรวจการรั่วซึมของสระน้ำ
- (3) ควรเพิ่มประสิทธิภาพของน้ำโดยการใส่ปุ๋ยหมัก พด.1 ลงไปในสระน้ำทุกเดือน อัตรา 250 กิโลกรัมต่อปริมาตรน้ำ 400 ลูกบาศก์เมตร การใส่ปุ๋ยหมักที่หมักแล้วเพื่อเพิ่มจุลินทรีย์ที่ย่อยสลายชีเลนบริเวณผิวกันสระ
- (4) ใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ พด.2 หรือ พด.6 ในสระน้ำ อัตรา 1 ลิตร ต่อปริมาตรน้ำ 10 ลูกบาศก์เมตร เพื่อกำจัดของเสียที่เกิดขึ้นจากการทำงานของจุลินทรีย์และรักษาระดับค่าความเป็นกรด-ด่างของน้ำ

2.2 ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ/การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

หลักสูตรนี้ช่วยให้ผู้อบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน รวมถึงหลักการบันทึกฐานข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน การคัดเลือกพื้นที่ รูปแบบการก่อสร้าง กระบวนการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่ และการดูแลรักษาแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่

☒ ต่อหน่วยงาน/การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ความรู้จากการอบรมสามารถนำไปถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และสามารถนำความรู้ไปบริหารจัดการด้านการส่งเสริมเกษตรกรที่มีความประสงค์ในการขอรับบริการขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

เนื่องจากการศึกษาแบบสื่อสารทางเดียวผู้เข้ารับการอบรมจึงไม่สามารถซักถามประเด็นที่สงสัยได้นอกเหนือจากบทเรียน

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ควรมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้มีทักษะ และเพิ่มพูนความรู้ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ.....

(นางสาวสิริวัลย์ ราษฎร์อาศัย)

ตำแหน่ง..... นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....

ผู้รายงาน

วันที่ 22 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

ลงชื่อ



(นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร)

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

รักษาการแทน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
วันที่ ๒๓ ก.พ. ๖๗



สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวสิริวัลย์ ราชบุรอาศัย

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรม

[รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง]
ให้ไว้ ณ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน





กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวสิริวัลย์ ราชฤทธิ์อาศัย

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน"

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

16

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน